

knihovna programátora

- Je psána jako učebnice i referenční příručka
- Probírá všechny konstrukce jazyka včetně těch běžně přeskakovaných
- Všechny probírané konstrukce demonstruje na příkladech
- Vysvětluje principy, na nichž je jazyk postaven, a jejichž znalost umožňuje lépe využívat jeho možnosti
- Pro výklad složitějších syntaktických konstrukcí používá syntaktické diagramy

RUDOLF PECINOVSKÝ

Python

Kompletní příručka jazyka
PRO VERZI 3.9

knihovna programátora

RUDOLF PECINOVSKÝ

Python

**Kompletní příručka
jazyka pro verzi 3.9**

GRADA
Publishing

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele.

Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Rudolf Pecinovský

Python

Kompletní příručka jazyka pro verzi 3.9

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, Praha 7

obchod@grada.cz, www.grada.cz

tel.: +420 234 264 401

jako svou 7738. publikaci

Odpovědný redaktor Petr Somogyi

Fotografie na obálce Depositphotos/mario7

Grafická úprava a sazba Rudolf Pecinovský

Počet stran 480

První vydání, Praha 2020

Vytisklo Tisk Centrum s.r.o., Moravany u Brna

© Grada Publishing, a.s., 2020

Cover Design © Grada Publishing, a. s., 2020

Cover Photo © Depositphotos/mario7

Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.

ISBN 978-80-271-1852-6 (ePub)

ISBN 978-80-271-1851-9 (pdf)

ISBN 978-80-271-1269-2 (print)

Všem, kteří se chtějí něco naučit

Stručný obsah

Úvod	22
Část A Základy	29
1 Startujeme	30
2 Zadávání jednoduchých hodnot	41
3 Jednoduché výrazy	53
4 Proměnné	77
5 Logické hodnoty a operace	91
6 Jednoduché příkazy	99
7 Moduly	108
8 Definice funkcí	132
9 Pokročilé rysy funkcí	153
10 Rozhodování a cykly	166
11 Cyklus for a generátory	181
12 Ošetřování chyb	191
Část B Kontejnery	205
13 Seznamy	206
14 N-tice	221
15 Množiny	232
16 Slovníky	243
17 Rozšíření definic funkcí	255
18 Operace se stringy a formátování	267
19 Operace s kontejnery	287
20 Práce se soubory	298

Část C Objektově orientované programování 313

21	Základy OOP	314
22	Třídy a jejich instance	326
23	Jednoduché dědění	346
24	Násobné dědění	357
25	Přetěžování operátorů	370
26	Dekorátory	389
27	Deskriptory, vlastnosti a sloty	402
28	Balíčky	415
29	Generátory a iterátory	427
30	Ovlivnění tvorby tříd, metatřídy	437
31	Korutiny, vlákna, procesy	454

Část D Přílohy 463

A	Konfigurace ve Windows	464
B	Syntaktické diagramy	467
C	Konvence pro psaní programů v Pythonu	469
	Literatura	472
	Rejstřík	473

Podrobný obsah

Úvod	22
Komu je kniha určena	22
Struktura příručky	23
Koncepte výkladu	24
Jazyk identifikátorů	25
Potřebné vybavení	25
Doprovodné programy	25
Použité typografické konvence	26
Odbočka – podšeděný blok	28
Zpětná vazba	28
Část A Základy	29
1 Startujeme	30
1.1 Hlavní součást instalace	30
Platforma	30
Dokumentace	31
Pracovní režimy	32
Vývojové prostředí	32
1.2 IDLE – seznámte se	33
Spuštění	33
Základní popis	34
Příkazové okno	35
Restart interaktivního systému	35
Uložení záznamu seance	35
Editační okno	36
Umístění editovaných souborů	36
Barevné zvýraznění textu	36
Použité písmo	37
1.3 Objekty a objektové programování	37
Objekt, třída, instance	38
Objekt	38
Třída	38
Instance	38
1.4 Nejdůležitější zvláštnosti Pythonu	38
Přísné a benevolentní programovací jazyky	39
2 Zadávání jednoduchých hodnot	41
2.1 Zápis celých a desetinných (reálných) čísel	41
Zpřehlednění dlouhých čísel pomocí znaku podtržení	42
2.2 Komplexní čísla	43
2.3 Počáteční nula	44
2.4 Zadávání čísel v jiných číselných soustavách	44
2.5 Platí – neplatí	45

2.6	Zadávání textů.....	45
	Escape sekvence	47
	Bílé znaky	49
2.7	Nic – None	49
2.8	Výpustka – Ellipsis, ...	49
2.9	Literály	50
2.10	Důležitost přehlednosti	50
2.11	Komentáře	51
2.12	Shrnutí	52
3	Jednoduché výrazy	53
3.1	Trocha teorie	53
	Operace	53
	Operand	53
	Operátor	54
	Arita operátorů	54
	Priorita operátorů	56
	Asociativita binárních operátorů	56
3.2	Volání funkčního objektu	57
	Parametr versus argument	58
	Syntaxe volání a návratová hodnota	58
	Pořadí vyhodnocování a předávání argumentů	59
	Datové × funkční objekty	59
3.3	Vestavěné funkce s jednoduchými argumenty	59
	Operátory jako funkční objekty	60
	Zápis syntaxe	60
	Přehled vestavěných funkcí s argumenty jednoduchých typů	60
	abs(x)	60
	ascii(objekt)	61
	bin(x)	61
	bool(x)	61
	complex(/real/, imag//)	61
	divmod(a, b)	61
	eval(object)	61
	exec(object)	61
	float(/x/)	62
	hash(object)	62
	help(/objekt/)	62
	hex(i)	62
	chr(i)	62
	id(object)	62
	input(/výzva/)	62
	int(/x/)	63
	int(s, base)	63
	len(s)	63
	max(arg1, arg2 ...) min(arg1, arg2 ...)	64
	oct(i)	64
	ord(c)	64
	pow(x, y/, z/)	64
	print(argumenty)	64
	range(stop) range(start, stop/, step/)	65
	repr(object)	65
	round(number/, ndigits)	65
	str(object)	66
	type(object)	66

3.4 Získání nápovědy.....	66
Argument zadán	66
Nápověda k některým operátorům a konstrukcím jazyka	67
Bez argumentu.....	68
3.5 Numerické operace.....	68
Tři druhy dělení.....	68
Umocňování	70
Nekonečna a nesmyslná čísla.....	71
3.6 Bitové posuny.....	72
3.7 Operace s texty.....	72
Sčítání textů	72
Násobení textů.....	73
Indexace jednotlivých znaků	74
3.8 Zadání na více řádcích	74
3.9 Shrnutí	76
4 Proměnné.....	77
4.1 Co jsou to proměnné.....	77
Statické a dynamické typování	78
4.2 Správa paměti	79
4.3 Pravidla pro tvorbu identifikátorů	79
4.4 Zavedení proměnné.....	80
Zadání skupiny hodnot	81
Proměnné inf a nan	83
4.5 Vnořená volání funkčních objektů	83
4.6 Zjištění typu objektu v proměnné	85
4.7 Uložení funkce do proměnné.....	86
4.8 Lambda-výrazy.....	86
Vnořování volání funkčních objektů.....	87
4.9 Datové a funkční proměnné.....	88
4.10 Mezery ve výrazech a příkazech.....	88
4.11 Uložení do proměnné x propojení s názvem.....	89
4.12 Přířazovací výraz	89
4.13 Pomocné proměnné	90
4.14 Shrnutí	90
5 Logické hodnoty a operace.....	91
5.1 Konstanty True a False	91
5.2 Převod jiných hodnot na logické	92
5.3 Porovnávání hodnot	92
Porovnání reálných čísel	93
Porovnávání textů	93
Zřetěžené porovnávání	94
Porovnávání totožnosti objektů	94
5.4 Logické operátory a operace.....	95
5.5 Operace s jednotlivými bity	96
5.6 Podmíněný výraz	97
5.7 Shrnutí	98
6 Jednoduché příkazy.....	99
6.1 Příkaz pass.....	99
6.2 Příkaz tvořený výrazem, výrazový příkaz	99
6.3 Několik příkazů na řádku	100
6.4 Přířazovací příkaz	100
Složená přiřazení.....	100
6.5 Příkaz del.....	101

6.6	Příkaz <code>assert</code>	102
	Návrh podle kontraktu.....	103
6.7	Složené příkazy a odsazování	105
	Výhody a nevýhody koncepce Pythonu	106
6.8	Shrnutí	107
7	Moduly	108
7.1	Trocha teorie – základní informace	108
	Atributy a metody	108
	Práce s objekty – kvalifikace	109
	Vše je součástí nějakého modulu	109
	Dva názvy objektů	110
	Zdrojový soubor.....	110
	Přeložený soubor.....	110
7.2	Příkaz <code>import</code>	111
	Čistý import jiného modulu	111
	Import modulu pod jiným názvem	112
	Přímý import vyjmenovaných objektů	114
	Import objektů modulu nezahrnuje import modulu.....	115
	Argumentem příkazů <code>import</code> a <code>from ... import</code> nesmí být výraz.....	115
	Import všech objektů.....	115
	Syntaktické diagramy příkazu <code>import</code>	116
7.3	Modul jako objekt	116
	Modul <code>builtins</code> a zdánlivě neobjektové programování	116
7.4	Postup systému při importu modulu	118
	Prohledávané složky	118
7.5	Vytvoření vlastního modulu	119
	Kódová stránka	121
	Dokumentační komentář	121
	Zadané příkazy	122
	Informace o načítání modulu	122
	Definice datových atributů	122
	Neveřejné atributy	122
	Výrazové příkazy	123
7.6	Průběh importu vytvořeného modulu	123
	Použitelné názvy	125
	Neveřejné atributy.....	125
7.7	Reimport již importovaného modulu	126
	Pozor na přímo importované proměnné	127
	Specifika funkce <code>importlib.reload()</code>	128
	Rozbor chybového hlášení	129
	Důsledky chybného zavedení modulu.....	129
	Syntaktické chyby.....	130
7.8	Zprostředkovaný import	130
7.9	Shrnutí	131
8	Definice funkcí	132
8.1	Definice funkce	133
8.2	Definice vlastní funkce	133
8.3	Přesun definice složeného příkazu k levému okraji	136
8.4	Kdy se projeví chyby v definici funkce	136
	Volná proměnná.....	138
8.5	Parametry, argumenty a lokální proměnné	138
	Definice	138
	Lokální proměnné	139
	Volání funkcí s parametry	140
	Povinně pojmenované argumenty	141

Povinně poziční argumenty.....	141
Mix povinností	143
8.6 Implicitní hodnoty argumentů	144
8.7 Konstantnost předdefinovaných hodnot	146
8.8 Funkce s vedlejším efektem	147
8.9 Funkce vracející hodnotu a příkaz <code>return</code>	147
8.10 Přetěžování funkcí	148
Něco přetížít jde	149
8.11 Použití anotací	149
8.12 Definice funkcí v modulu	151
8.13 Shrnutí	152
9 Pokročilé rysy funkcí	153
9.1 Vnitřní funkce	153
Odsazování	154
9.2 IDLE a nastavení Show Code Context	154
9.3 Jmenné prostory	155
9.4 Oblast/rozsah platnosti, působnost (scope)	156
Zanoření jmenových prostorů	156
9.5 Lokality použitých proměnných	157
Příkaz <code>global</code>	158
Příkaz <code>nonlocal</code>	159
9.6 Vnoření funkce versus vnoření volání funkcí	161
9.7 Vnořená volání funkcí	162
9.8 Funkce vyššího řádu	162
9.9 Atributy funkcí	164
9.10 Nelokální proměnné a uzávěry (closures)	164
9.11 Další vlastnosti funkcí	165
9.12 Shrnutí	165
10 Rozhodování a cykly	166
10.1 Podmíněný příkaz	166
Jednoduchý podmíněný příkaz	166
Větev <code>else</code>	167
Rozhodování s více větvemi: rozšířený podmíněný příkaz	168
10.2 Kontrolní tisky	170
Alternativní postup	170
Dokonalejší postup	172
10.3 Rekurze	172
Zásobník návratových adres – ZNA	174
10.4 Příkaz <code>while</code> – cyklus se vstupní podmínkou	174
10.5 Nekonečný cyklus	175
10.6 Příkaz <code>break</code> – cyklus s podmínkou uprostřed	176
10.7 Cyklus s ukončovací podmínkou	177
10.8 Přiřazení v hlavičce cyklu	177
10.9 Větev <code>else</code>	179
10.10 Příkaz <code>continue</code>	179
10.11 Shrnutí	180
11 Cyklus <code>for</code> a generátory	181
11.1 Účel a syntaxe cyklu <code>for</code>	181
11.2 Vyjmenování hodnot parametru cyklu	182
11.3 Využití funkce <code>range()</code>	183
Použití indexů	183
11.4 Použití stringu jako zdroje	184

11.5	Vnořování cyklů	184
11.6	Postupné použití několika zdrojů	185
11.7	Definice generátorové funkce jako zdroje	186
11.8	Větev <code>else</code>	187
11.9	Problémy s odsazením v interaktivním režimu	188
11.10	Modul s několika užitečnými funkcemi – <code>utils</code>	190
11.11	Shrnutí	190
12	Ošetřování chyb	191
12.1	Tři druhy chyb	191
	Syntaktické chyby	191
	Běhové chyby	192
	Logické chyby	192
12.2	Chybové zprávy	193
	Syntaktické chyby při interpretaci příkazu v interaktivním režimu	193
	Syntaktické chyby při zadávání příkazu	193
	Syntaktické chyby při překladu importovaného modulu	194
	Běhové chyby	194
12.3	I chyby jsou objekty – výjimky	196
12.4	Rozdělení výjimek	197
12.5	Zachycení a ošetření výjimky	197
12.6	Více větví <code>except</code>	199
12.7	Větev <code>else</code>	199
12.8	Větev <code>finally</code>	199
12.9	Syntaktický diagram příkazu <code>try</code>	199
12.10	Příklad s kompletní verzí příkazu <code>try</code>	200
	Převod se nepodařil	200
	Převod se podařil	202
12.11	Praktický příklad	202
12.12	Vyhození vlastní výjimky	202
12.13	Příkaz <code>assert</code>	204
12.14	Hierarchie výjimek a definice vlastní výjimky	204
12.15	Shrnutí	204

Část B Kontejnery

205

13	Seznamy	206
13.1	Proměnné a neměnné objekty	206
13.2	Tvorba instancí a konstruktory	207
13.3	Základní informace o seznamech	208
13.4	Vytváření seznamů	208
	Použití literálu	208
	Využití konstruktoru <code>list(seq=())</code>	209
	Sčítání a násobení	210
13.5	Generátorová notace seznamů	211
13.6	Modifikace seznamů	212
	Metody <code>append()</code> a <code>extend()</code>	213
	Rizika práce s odkazy na proměnné objekty	214
	Postupné budování seznamu	214
	Přičítání jiných zdrojů	215
	Indexace prvků seznamu	216
	Metody pracující s indexy	216
	<code>index(value, start=0, stop=9223372036854775807, /) -> int</code>	217
	<code>insert(index, object, /)</code>	217

pop(index=-1, /) -> ?	217
remove(self, value, /)	217
Metody pracující s celým seznamem	218
reverse(self, /)	218
sort(*, key=None, reverse=False)	218
13.7 Vícerozměrné seznamy	219
13.8 Souhrnný příklad	220
13.9 Shrnutí	220
14 N-tice	221
14.1 Základní informace o n-ticích	221
14.2 Vytváření n-tic	221
Vytváření n-tic pomocí literálů	222
Využití konstruktora tuple(seq=())	223
Sčítání a násobení	224
Přičítání n-tic	225
Balení a rozbalování n-tic	226
Prohazování proměnných	226
Hvězdičkové pravidlo	227
14.3 Generátorová notace n-tic	228
14.4 Problematika neměnnosti n-tic	228
Hešovatelné objekty	229
14.5 Přístup k prvkům n-tic	229
14.6 Proměnné a neměnné prvky n-tice	230
14.7 Sčítání seznamů a n-tic	231
14.8 Shrnutí	231
15 Množiny	232
15.1 Základní informace o množinách	232
15.2 Vytváření množin	232
Vytváření množin pomocí literálů	233
Vytváření množin pomocí konstrukturu set()	233
Hešová tabulka	233
Další použitelné zdroje	234
Vytváření množin prostřednictvím množinových operací	234
union(*zdroj) a b	235
intersection(*zdroj) a & b &	235
difference(*zdroj) a - b -	235
symmetric_difference(zdroj) a ^ b	235
15.3 Generátorová notace množin	236
15.4 Zmrazené množiny	237
15.5 Modifikace množin	238
Modifikace pracující s jedním prvkem	238
add(element)	239
discard(element)	239
remove(element)	239
pop()	239
Množinové operátory a sdružené operace	239
update(*zdroj) a = b	239
intersection_update(*zdroj) a &= b &	239
difference_update(*zdroj) a -= b	240
symmetric_difference_update(zdroj) a ^= b	240
Porovnávání množin	241
isdisjoint(množina)	241
issubset(množina) a <= b	241
a < b	241

issuperset (množina) a >= b	241
a > b	242
15.6 Shrnutí	242
16 Slovníky	243
16.1 Mapovací objekty a slovníky	243
16.2 Vytváření slovníků	244
Vytváření slovníků pomocí literálů	244
Vytváření slovníků pomocí konstruktoru dict()	245
Ekvivalence slovníků	246
Vytváření slovníků pomocí metody fromkeys()	246
16.3 Generátorová notace slovníků	247
16.4 Operace se slovníkem	248
Práce s hodnotami pomocí „indexace“ klíčem	248
Další metody pro práci s jednotlivými položkami	249
get(key, default=None, \)	249
pop(key, default=#, \)	250
popitem()	250
setdefault(key, default=None, \)	250
Modifikace slovníku daty ze zadaného zdroje	251
update(zdroj)	251
Operátor	251
Sdružené přiřazení = ...	251
Slovník jako generátor	251
16.5 Pohledy	251
items()	251
keys()	252
values()	252
Pohledy jako generátory	252
Operace s pohledy	253
16.6 Shrnutí	254
17 Rozšíření definic funkcí	255
17.1 Předávání argumentů odkazem a hodnotou	255
Předání argumentu odkazem	256
17.2 Proměnný počet pozičních argumentů	257
Hvězdičkový parametr	257
Hvězdičkový argument	259
17.3 Proměnný počet pojmenovaných argumentů	260
Dvuhvězdičkový parametr	260
Dvuhvězdičkový argument	260
17.4 Stručný souhrn	262
17.5 Vestavěné funkce pracující s kontejnery	262
all(iterable)	262
any(iterable)	262
dir(object)	262
enumerate(iterable, start=0)	263
eval(expression, globals=None, locals=None)	263
filter(function, iterable)	263
globals()	264
len(c)	264
locals()	264
max(iterable, */, key, default/)	264
max(arg1, arg2, *args/, key/)	264
min(iterable, */, key, default/)	265
min(arg1, arg2, *args/, key/)	265

reversed(seq)	265
slice(stop) slice(start, stop[, step])	265
sorted(iterable, *, key=None, reverse=False)	265
sum(iterable, /, start=0)	266
vars(object)	266
zip(*iterables)	266
17.6 Shrnutí	266
18 Operace se stringy a formátování	267
18.1 Prefixy stringových literálů	267
18.2 Formátovací operátor %	268
18.3 Metoda format()	270
Formátovací string	270
Konverze	272
Specifikace formátu	272
Počet zabraných pozic	272
Přesnost	273
Typ	274
Skupiny	276
Alternativní formát a vedoucí nuly	276
Znaménko	277
Zarovnání a plnění	278
Vnořená nahrazovací pole	279
18.4 Stringová interpolace – f-stringy	280
Samodokumentující se výrazy	281
18.5 Příklad: Pascalův trojúhelník	282
18.6 Příklad: Trasovací funkce prSE()	284
18.7 Shrnutí	286
19 Operace s kontejnery	287
19.1 Proměnné objekty jako implicitní hodnoty parametrů	287
19.2 Kopírování	287
Mělké a hluboké kopie objektů	288
Alternativní způsob tvorby mělkých kopií	289
Nebezpečí hlubokých kopií	289
19.3 Rozdělení doposud probraných kontejnerů	290
19.4 Přítomnost prvku v kontejneru	291
19.5 Řazení prvků posloupnosti	291
reversed(seq)	291
sorted(iterable, *, key=None, reverse=False)	292
19.6 Vykrajování (slicing)	293
19.7 Indexování a vykrajování u rozsahů	294
19.8 Nahrazování hodnot	295
19.9 „Úprava“ neměnných objektů	296
19.10 Shrnutí	297
20 Práce se soubory	298
20.1 Soubory: bleskové opakování	298
Soubor, souborový systém, cesta	299
Absolutní a relativní cesta	300
Substituované disky ve Windows	300
20.2 Dva způsoby práce se souborovým systémem	300
20.3 Moduly os a os.path	301
20.4 Pracovní složka	303
20.5 Skládání a rozkládání cest	304
20.6 Získání informací o souborech	305

20.7 Vytváření složek.....	306
20.8 Zápis a čtení dat.....	307
Otevírání souborů.....	307
Zápis dat, splachování a zavírání souborů.....	309
20.9 Čtení ze souborů.....	310
20.10 Shrnutí.....	312

Část C Objektově orientované programování **313**

21 Základy OOP.....	314
21.1 Základní princip OOP.....	315
21.2 Objekty a jejich atributy.....	316
Terminologická vsuvka.....	317
21.3 Třídy a jejich instance.....	317
Třída versus datový typ.....	318
Instance.....	318
21.4 Objekt třídy versus instance třídy.....	319
21.5 Atributy třídy versus atributy instancí.....	319
21.6 Zprávy.....	320
21.7 Metody.....	320
21.8 Dědění.....	321
Terminologie.....	321
LSP – substituční princip Liskové.....	321
Virtuální metody a jejich přebíjení.....	322
Zakrývání versus přebíjení.....	322
Polymorfismus.....	323
Rodičovský podobjekt.....	323
Násobné dědění a diamantový problém.....	323
Zobecňování.....	325
21.9 Shrnutí.....	325
22 Třídy a jejich instance.....	326
22.1 Definice třídy a jejích atributů.....	326
22.2 Práce s atributy objektu.....	328
Získání a modifikace hodnoty atributu.....	328
Přidání a odebrání atributu.....	329
Třída jako parametr.....	330
22.3 Instance a práce s nimi.....	330
Tři druhy metod.....	331
Metody instancí a parametr <code>self</code>	332
Vytváření instancí – konstruktor, alokátor, initor.....	333
Instanční metody třídy C2.....	335
Použití instančních a třídnicích atributů.....	336
Změny instančních a třídnicích datových atributů.....	337
Zavádění nových třídnicích funkčních atributů.....	339
Zavádění nových instančních funkčních atributů.....	340
22.4 Vestavěné třídy jsou nemodifikovatelné.....	341
22.5 Nutnost kvalifikace atributů.....	341
22.6 Speciální atributy.....	342
<code>__bases__</code>	343
<code>__class__</code>	343
<code>__dict__</code>	343
<code>__doc__</code>	343
<code>__mro__</code>	343
<code>__name__</code>	343

__qualname__	343
__subclasses__()	343
Ukázky použití	343
22.7 Alternativní definice třídy	344
22.8 Shrnutí	345
23 Jednoduché dědění	346
23.1 Vytváření potomka a jeho vlastnosti	346
23.2 Příklad	347
Třída LA	348
Třídy LB a LC	349
23.3 Jmenné prostory	349
23.4 Používání třídních atributů	350
23.5 Volání metod	351
23.6 Initory se dědí	352
23.7 Hierarchie výjimek	353
23.8 Definice vlastní výjimky	354
23.9 Vestavěné funkce pracující s objekty	354
callable(object)	355
classmethod(method, *args, **kwargs)	355
delattr(object, name)	355
getattr(object, name[, default])	355
hasattr(object, name)	355
isinstance(object, classinfo)	355
issubclass(class, classinfo)	355
setattr(object, name, value)	355
staticmethod(method, *args, **kwargs)	355
super([type/, object-or-type//])	356
23.10 Shrnutí	356
24 Násobné dědění	357
24.1 Python a násobné dědění	357
24.2 Příklad: jednoduchý diamant	358
24.3 Analýza chování	359
Přímé zadání volaného initoru	360
Problémy s parametry a argumenty – hubnoucí parametr	362
24.4 Virtuální metody	364
24.5 Složitější hierarchie dědění a MRO	364
Nerealizovatelná a následně opravená hierarchie	364
Zásady specifikace MRO	365
24.6 Komolení jmen a pseudosoukromé atributy	366
24.7 Šablonová metoda	367
24.8 Shrnutí	369
25 Přetěžování operátorů	370
25.1 Základy	370
Neimplementované operace – <code>NotImplemented</code>	371
25.2 Základní sada	371
__bool__(self)	371
__del__()	371
__lt__(self, other) __le__(self, other) __eq__(self, other)	
__ne__(self, other) __gt__(self, other) __ge__(self, other)	371
__hash__(self)	372
__format__(self, format_spec)	372
__repr__(self), __str__(self)	372

25.3	Operátory + - * @ / // % ** << >> & ^ a emulace numerických typů	372
	Binární operátory	373
	Unární operátory	373
	Zbylé emulační funkce	374
	Konverzní funkce	374
	Souhrnný příklad	375
25.4	Operátor [] a emulace kontejneru	377
	__contains__(self, item)	377
	__delitem__(self, key)	377
	__getitem__(self, key)	377
	__iter__(self)	377
	__len__(self)	377
	__missing__(self, key)	377
	__reversed__(self)	378
	__setitem__(self, key, value)	378
	Příklad	378
25.5	Operátor () – volatelné objekty	378
	Příklad	379
25.6	Operátor . (tečka) – přístup k atributům	380
	__getattr__(self, name)	380
	__getattr__(self, name)	380
	__setattr__(self, name, value)	381
	__delattr__(self, name)	381
	__dir__(self)	381
	Příklad – definice	382
	Příklad – prověrka	382
	Aktivita IDLE	382
	Další příkazy	383
	Lepší řešení	385
25.7	Správce kontextu a příkaz with	386
	Příklad	388
25.8	Shrnutí	388
26	Dekorátory	389
26.1	Co jsou dekorátory	389
	„Operátor“ @	390
26.2	Použití dekorátorů staticmethod a classmethod	390
	Instanční versus třídní versus statické metody	390
	Příklad použití	392
	Příklad s třídní metodou	392
	Jednoduchá tovární metoda	393
26.3	Tvorba vlastního dekorátoru	394
26.4	Dekorátory s parametry	397
26.5	Současné použití více dekorátorů	397
26.6	Dekorátory třídy	398
	Jedináček – singleton	398
26.7	Složitější dekorátor – datové třídy	400
26.8	Shrnutí	401
27	Deskriptory, vlastnosti a sloty	402
27.1	Co jsou deskriptory	402
	__get__(self, instance, owner=None)	402
	__set__(self, instance, value)	402
	__delete__(self, instance)	403
	__set_name__(self, owner, name)	403
	Dělení deskriptorů	403

27.2	Příklad	403
27.3	Deskriptor vytvářený vnitřní třídou	405
27.4	Příklad: deskriptor pro odložené vyhodnocení	407
27.5	Co jsou to vlastnosti	408
	Přímá definice vlastnosti	408
	Definice ekvivalentu třídy <code>property</code>	409
27.6	Zadání vlastnosti pomocí dekorátoru	410
27.7	Jaký způsob správy přístupu k atributu zvolit	412
27.8	Sloty	412
	Slabé odkazy (weak references)	413
27.9	Shrnutí	414
28	Balíčky	415
28.1	Balíčky (packages)	415
	Initor balíčku	415
	Implementace	416
	Úpravy modulu v balíčku a jeho opětovné načtení	417
	Nedostupnost neimportovaných balíčků	418
28.2	Relativní import	418
28.3	Vytvoření aplikace či knihovny	419
28.4	Přímé spuštění zadaného skriptu	420
	Rozpoznání režimu, v němž byl modul spuštěn	420
	Demonstrace	420
28.5	Vytvoření spustitelné aplikace	421
	Soubor typu <code>pyz</code>	422
	Vytváříme aplikaci „ručně“	423
28.6	Argumenty příkazového řádku	424
	Zpracování dvousložkového argumentu	425
	Alternativy	426
28.7	Shrnutí	426
29	Generátory a iterátory	427
29.1	Iterovatelné objekty	427
29.2	Iterátory	428
	<code>__iter__()</code>	428
	<code>__next__()</code>	428
29.3	Generátorová funkce a generátorový iterátor	428
29.4	Generátorový výraz	429
29.5	Vestavěné funkce související s iteracemi	429
	<code>iter(object[, sentinel])</code>	429
	<code>map(function, iterable, ...)</code>	429
	<code>next(iterator[, default])</code>	430
29.6	Jak to celé funguje	430
29.7	Operátor <code>yield</code> jako výraz	430
	Demonstrační příklad chování výrazu <code>yield</code>	431
	Demonstrační příklad použití výrazu <code>yield</code>	433
	Funkce <code>cyklus()</code>	433
	Generátorová funkce <code>gen()</code>	434
29.8	Výraz/příkaz <code>yield from</code>	435
29.9	Shrnutí	436
30	Ovlivnění tvorby tříd, metatříd	437
30.1	Ovlivnění tvorby dceřiných tříd	437
	Definice třídy <code>C30a</code>	437
	Zbytek výpisu 30.1	439
	Zákaz definice potomků dané třídy	439